

پاسخنامه سوالات آزمون (خرداد . شهریور . دی) و سوالات کنکور سراسری و سوالات تکمیلی
درس یازدهم فلسفه 24 "دوران متاخر"

تهیه و تنظیم: لیلیاشاد مهری

درست در همان لحظه که دیگران ناامید می شوند، افراد موفق ادامه می دهند...

1	دانشمندانی که موضوعات اعتقادی دین را با استدلال و منطق مورد بحث قرار می دهند نامیده می شوند. دی 99 متکلمین
2	مهم ترین کتاب فلسفی ملاصدرا که با الهام از مراحل عرفانی نگاشته شده کدام است؟ دی 98 الحکمة المتعالیة فی اسفار الاربعة مشهور به "اسفار"
3	مباحث عمومی فلسفه در کتاب اسفار ملاصدرا با کدام مرحله سیر و سلوک عرفانی مطابقت می کند؟ توضیح دهید. دی 99 سفر از خلق به حق (خدا) در این سفر سالک می کوشد از طبیعت و عوالم ماورای طبیعت عبور کند و به حق واصل شود و میان او خدا حجابی نباشد
4	دو مورد از منابع حکمت متعالیه را نام ببرید. شهریور 99 - دی 99 1: فلسفه مشاء به خصوص اندیشه های مستدل و قوی ابن سینا 2: حکمت اشراق (اندیشه های شیخ شهاب الدین سهروردی 3: عرفان اسلامی به خصوص اندیشه های محیی الدین عربی 4: تعالیم قرآن کریم و احادیث منقول از رسول خدا و ائمه اطهار (ع)
5	3 اصل از اصول فلسفی ملاصدرا را نام ببرید. دی 98 1- اصالت وجود 2- وحدت حقیقت وجود 3- مراتب داشتن وجود
6	مقصود از اصالت وجود چیست و میرداماد طرفدار اصالت وجود بود یا ماهیت؟ شهریور 400 از میان دو مفهوم "وجود" و "ماهیت" این وجود است که اصیل و واقعی است و واقعیت خارجی، مابازاء و مصداق وجود است. میرداماد قائل به اصالت ماهیت بود.
7	اصالت وجود و اصالت ماهیت را تعریف کرده و یک فیلسوف از طرفداران هریک از این دو نظریه را نام ببرید. خرداد 400 به نظر طرفداران "اصالت وجود"، از میان دو مفهوم "وجود" و "ماهیت" این وجود است که اصیل و واقعی است و واقعیت خارجی، مابازاء و مصداق وجود است. اما به نظر طرفداران "اصالت ماهیت" واقعیت خارجی مصداق ماهیت است یعنی آنچه واقعی است ماهیت است نه وجود و "وجود" صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. میرداماد قائل به اصالت ماهیت بود - ملاصدرا قائل به اصالت وجود بود
8	اصالت ماهیت را تعریف کرده و یک فیلسوف پیرو اصالت ماهیت نام ببرید. دی 400 به نظر طرفداران "اصالت ماهیت" واقعیت خارجی مصداق ماهیت است یعنی آنچه واقعی است ماهیت است نه وجود و "وجود" صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. میرداماد قائل به اصالت ماهیت بود
9	وحدت حقیقت وجود" را از نظر ملاصدرا توضیح دهید. دی 99 بنیان دوم فلسفه صدرایی "وحدت وجود" است ملاصدرا می گوید هستی یک حقیقت و یک واحد حقیقی است و آنچه از کثرت در جهان مشاهده می کنیم دلیل بر وجود های مختلف و متکثر نیست ملاصدرا این نکته را با اصالت وجود تلفیق کرد و گفت: حال که واقعیت داشتن با وجود است و اصالت با وجود است، نه با ماهیت، و وجود هم امر مشترک و واحد میان همه اشیاست؛ پس حقیقت، یکی بیش نیست و جایی برای تكثر واقعی در عالم وجود ندارد
10	از نظر ملاصدرا وجود حقیقتی واحد است؛ پس جایی برای تكثر واقعی در عالم وجود ندارد. ص/غ دی 400 ص
11	اصل مراتب داشتن وجود را در فلسفه ملاصدرا با ذکر تشبیهی که او به کار می برد توضیح دهید. شهریور 400 در فلسفه ملاصدرا با توجه به اینکه هستی یک حقیقت واحد است؛ تعدد و تكثر عالم چگونه تبیین می شود؟ خرداد 400 از نظر ملاصدرا با اینکه هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است در مقام تشبیه، این حقیقت واحد، مانند یک کانون درخشان نور است که اشعه آن به میزانی که از کانون دور می شوند، ضعیف و ضعیف تر می شوند و همین اختلاف در شدت و ضعف، سبب تمایز آنها از یکدیگر و پیدایش کثرت در آن می گردد؛ یعنی ما در اینجا یک حقیقت واحد به نام "نور" داریم که در مرتبه ای قوی و در مرتبه ای ضعیف است. نور قوی از همان جهت که نور می باشد قوی است و نور ضعیف هم از همان جهت که نور است ضعیف می باشد. چنین نیست که نور قوی با چیز دیگری غیر از نور ترکیب شده باشد و قوی شده باشد و یا اینکه نور ضعیف با چیز دیگری مثلاً تاریکی ترکیب شده باشد و ضعیف شده باشد زیرا اصولاً تاریکی چیزی نیست، تاریکی همان نبودن نور است لذا وجود نیز که حقیقت واحدی است، در تجلیات و ظهورهای خود دارای مراتبی می شود و هر مرتبه ای از وجود، به میزان درجه وجودی خود، ظهور آن حقیقت واحد و یگانه است
12	وجود که محور فلسفه مشائی بود و نور که اساس فلسفه اشراقی بود در فلسفه به هم رسیدند و یکی شدند. خرداد 400 صدرایی

	پاسخنامه سوالات تکمیلی درس یازدهم فلسفه 2 "دوران متاخر"
1	<p>فلسفه از همان ابتدای ظهورش در عالم اسلام، رقیبی سرسخت به نام.....داشت که.....</p> <p>الف: عرفان - با عقل و استدلال از معارف دینی دفاع می کرد ب: علم کلام - مخالف سرسخت استدلال و برهان عقلی بود ج: علم کلام - با عقل و استدلال از معارف دینی دفاع می کرد* د: عرفان - از طریق مخالفت با فلسفه از شریعت دفاع می کرد.</p> <p>عرفان را نمی توان رقیب فلسفه دانست؛ زیرا عرفا مخالف عقل و فلسفه بودند. متکلمین هم مانند فیلسوفان از استدلال استفاده می کردند ولی عقل و استدلال را صرفاً برای دفاع از معارف دینی به کار می بردند.</p>
2	<p>در کدام بخش از کتاب "اسفار اربعه" مباحث نفس شناسی مطرح شده است؟</p> <p>الف: سفر در خلق با حق* ب: سفر در حق با حق ج: سفر از خلق به سوی حق د: سفر از حق به سوی خلق همراه با حق</p>
3	<p>ملاک فلسفی بودن یک متن یا یک سخن چیست؟</p> <p>اولاً هر مبحثی مطرح می کند، به موضوع فلسفه، یعنی وجود و مسائل بنیادی آن، مربوط باشد ثانیاً متکی بر عقل و استدلال عقلی باشد نه شهود قلبی و یا بیان نقلی و قرآنی</p>
4	<p>ملاصدرا از وحی و شهود در فلسفه اش چه استفاده ای می کند؟</p> <p>الف: وحی و شهود را به عنوان مبنای هر استدلالی در نظر می گیرد ب: وحی و شهود را موضوع مورد بررسی در فلسفه قرار می دهد ج: از وحی و شهود به عنوان تایید و شاهد کمک می گیرد*</p>
5	<p>منظور از "اصیل" در "اصیل بودن وجود یا ماهیت" کدام است؟</p> <p>الف: آنچه در ذهن وجود دارد ب: آن چه به ذهن نمی آید ج: آن چه مصداق خارجی دارد* د: آن چه در خارج به تنهایی نمی تواند موجود باشد</p> <p>منظور از اصیل در این جا این است که واقعا در خارج موجود است و حقیقت خارجی دارد نه اینکه صرفاً امری ذهنی باشد</p>
6	<p>در کدام گزینه به ترتیب، قدم های لازم برای درک مقصود ملاصدرا از "اصالت وجود" ذکر شده است؟</p> <p>الف: درک معنای اصالت - برای هر واقعیت دو مفهوم است - آن دو مفهوم مغایرند - یکی از این دو مفهوم واقعی است* ب: درک مغایرت وجود و ماهیت - اصیل بودن یکی از این دو - ذهنی بودن ماهیت - درک معنای اصالت</p>
7	<p>ملاصدرا با اثبات کدام نظریه فلسفی توانست به درک بالاتری از آیه شریفه «هم او اول است و هم آخر و هم ظاهر است و هم باطن و او به هر چیزی علیم است» برسد؟</p> <p>الف: اصالت وجود ب: مراتبی بودن وجود ج: وحدت وجود* د: فقر وجودی</p> <p>در این آیه به این مسئله اشاره می شود که خداوند(در مقام وجود محض و حقیقی) همه چیز است.</p>
8	<p>تفاوت موجودات در دیدگاه ملاصدرا چگونه تفسیر می شود؟</p> <p>الف: بر اساس نوع وجود ب: بر اساس شدت و ضعف وجود*</p>

پاسخنامه سوالات کنکور درس یازدهم فلسفه 2 "دوران متاخر"	
1	تبدیل کننده مدرسه خان به کانون علوم عقلی و بنیان گذار حوزه فلسفی اصفهان به ترتیب از اقدامات و است. الف: ملاصدرا - میرداماد* ب: میرداماد - ملاصدرا ج: ملاصدرا - ملاصدرا د: میرداماد - میرداماد
2	"نیافتن حجاب میان خود و حق" و "پرداختن به هدایت مردم برای رسیدن به حق" و "پرداختن به اسماء و صفات خداوند" در اسفار اربعه صدرایی به ترتیب موصوف به سفر، سفر و سفر می باشد. خارج از کشور 87 الف: در خلق با حق - با حق در حق - از خلق به سوی حق ب: از خلق به سوی حق - در خلق با حق - با حق در حق* ج: از خلق به سوی حق - با حق در حق - در خلق با حق د: با حق در حق - در خلق با حق - از خلق به سوی حق
3	آنگاه که سالک به کمک خداوند به سیر در اسماء و صفات خداوند می پردازد و آنگاه که به ذات حق واصل می شود و میان خود و حق حجابی نیابد به ترتیب کدام یک از اسفار اربعه ملاصدرا محفف شده است؟ سراسری 88 الف: سفر با حق در حق - سفر در خلق با حق ب: سفر در خلق با حق - سفر از خلق به حق ج: سفر با حق در حق - سفر از خلق به حق* د: سفر از خلق به سوی حق - سفر با حق در حق
4	ملاصدرا در تقریب ابواب مباحث فلسفی با مراحل سیر و سلوک قلبی عرفا، مباحث مربوط به "توحید و خداشناسی" و مباحث مربوط به "افعال باری تعالی" را به ترتیب در و هماهنگ ساخته است خارج از کشور 89 الف: سفر با حق در حق - سفر در خلق با حق ب: سفر با حق در حق - سفر از خلق به سوی خلق با حق* ج: سفر از خلق به سوی خلق با حق - سفر در خلق با حق د: سفر از خلق به سوی خلق با حق - سفر از خلق به سوی حق
5	مصرع "وجود اندر کمال خویش جاری است" بیانگر کدام یک از اصول حکمت متعالیه است؟ الف: اصالت وجود* ب: وحدت حقیقت وجود ج: مراتب داشتن وجود د: وحدت در عین کثرت
6	مصرع "تعیین ها اموری اعتباری است" مهر تاییدی بر نظر است که معتقد به است. الف: میرداماد - اصالت ماهیت ب: ملاصدرا - اصالت وجود* ج: ملاصدرا - اصالت ماهیت د: میرداماد - اصالت وجود
7	کدام مطلب بیانگر "اصالت وجود" است؟ الف: وجود حقیقت واحدی است که در تجلیات و ظهورات خود دارای مراتب است - بیانگر اصل مراتب داشتن وجود است ب: مفهوم وجود در همه اشیا یکی است به عبارت دیگر مشترک میان همه اشیا است - بیانگر اصل وحدت حقیقت وجود است ج: آنچه در خارج است، وجود است و جهان چیزی جز وجود و حقیقت وجود نیست* د: هستی یکی است و یک حقیقت است و کثرت های جهان اصالت ندارد - بیانگر اصل وحدت حقیقت وجود است
8	کدام مورد در توضیح مفهوم "اصالت" در بحث "اصالت وجود یا ماهیت" مناسب تر است؟ خارج از کشور 99 الف: آنچه که قائم به چیز دیگری نیست ب: مفهومی که دارای منشا واقعی است ج: چیزی که دارای نوعی مصداق باشد د: اصالت به معنای واقعیت و حقیقت خارجی داشتن است به عبارت دیگر اصالت وجود یا ماهیت یعنی واقعیت خارجی، وجود است یا ماهیت؟ ج: نوعی مصداق می تواند مصداق ذهنی باشد
9	مفهوم اصالت وجود که مورد تایید حکمت متعالیه است در کدام گزینه به درستی تعیین شده است؟ سراسری 75 با تغییر الف: ذهن مفهوم موجود را به تبع وجود، نزد خود می سازد ولی وجود اعتباری است ب: ذهن مفهوم ماهیت را به تبع وجود، نزد خود می سازد ولی وجود اصیل است* ج: ماهیت و وجود در عالم مغایرند ولی در خارج اتحاد دارند د: ماهیت و وجود به لحاظ خارجی دوئیت دارند ولی در ذهن متحدند. طبق اصالت وجود، وجود اصیل است و ماهیت را ذهن به تبع وجود می سازد

10	<p>مصراع "وحده لا اله الا هو" تعبیری از نظریه است.</p> <p>الف: عرفانی - اصالت وجود ج: عرفانی - وحدت حقیقی وجود*</p> <p>ب: فلسفی - اصالت وجود د: فلسفی - وحدت حقیقت وجود</p>
11	<p>کدام توضیح تبیین کننده مفهوم بیت زیر است؟ این همه عکس می و نقش نگارین که نمود الف: آنچه در خارج مصداق دارد وجود است نه ماهیت ← بیانگر اصالت وجود است ب: هستی دارای مراتب و درجات و شدت و ضعف است ← بیانگر اصل مراتب داشتن وجود است. ج: حقیقت یکی بیش نیست و جایی برای تکثر واقعی وجود ندارد* این بیت بیانگر اصل دوم از اصول فلسفی ملاصدرا یعنی وحدت حقیقت وجود است</p>
12	<p>کدام یک با مضمون بیت "گرچه برخیزد ز آب بحر موجی بی شمار/ کثرت اندر موج باشد لیک ابی بیش نیست" تناسب بیشتری دارد؟ خارج از کشور 92</p> <p>الف: جهان ، موجودات بی شماری را با تنوع بی حد صفات و خصوصیات ان ها شامل می شود ب: همان حقیقتی که باعث وحدت و یگانگی موجودات است، عامل تنوع بی شمار موجودات است* ج: موجودات گوناگون چون امواج دریا هستند، هر چند بسیارند اما همگی به یک جهان تعلق دارند. د: در عالم ، وحدت حاکم است و موجودات از حیث موجود بودن ، حقیقت واحدی را تشکیل می دهند. این بیت مضمونی شبیه به بحث مراتب داشتن وجود دارد که در ان همان حقیقتی که باعث وحدت و یگانگی موجودات است، یعنی وجود ، عامل تنوع موجودات نیز هست زیرا تفاوت در شدت و ضعف وجود است و وجود به خاطر دارای مراتب بودن عامل تنوع و کثرت نیز می باشد. در دریا هم چیزی جز اب نیست موج ها تفاوت دارند ولی هر موجی چیزی جز همان اب نیست یعنی اب که وجه مشترک موج هاست وجه تمایز ان ها هم هست</p>
13	<p>به اعتقاد صدرالمتهلین ، اختلاف موجودات و وحدت ان ها به ترتیب برخاسته از و است. خارج از کشور 85</p> <p>الف: وجود - ماهیت ج: مرتبه وجودی - وجود*</p> <p>ب: ماهیت - وجود د: وجود - مرتبه وجودی</p> <p>از نظر ملاصدرا هم اختلاف موجودات و هم اشتراک موجودات ناشی از وجود است؛ با این تفاوت که مراتب وجودی موجب تفاوت موجودات می شود.</p>
14	<p>بر اساس اعتقاد به اصالت وجود، آثار مختلف موجودات را بهتر است به کدام مورد استناد دهیم؟ خارج از کشور 97</p> <p>الف: مرتبه وجودی هر موجود* ج: حقیقت وجود هر موجود</p> <p>ب: نوع هر موجود د: خود مفهوم وجود</p> <p>تمایز و تفاوت موجودات و آثار مختلفی که از آنها صادر می شود در نگاه صدرایی ناشی از مرتبه وجودی هر موجود (شدت و ضعف وجودی) است</p>
15	<p>عدم ابا از وجود و عدم برای یک موضوع ، آن را موصوف به می کند و محمول واحد در موضوعات گوناگون همان است که به اعتقاد ملاصدرا یک امر می باشد. خارج از کشور 89 با تغییر ترکیبی درس 3 و 11</p> <p>الف: ممکن الوجود - ماهیت - واحد ج: ممکن الوجود - وجود - واحد*</p> <p>ب: واجب الوجود - ماهیت ت کثیر د: واجب الوجود - وجود - کثیر</p> <p>تساوی (عدم ابا) بین وجود و ماهیت همان ممکن الوجود است محمول یکسان: وجود است که امری واحد است</p>
16	<p>کدام عبارت نظر ملاصدرا را به درستی بیان می کند؟ سراسری 400</p> <p>الف: از میان دو مفهوم "انسان" و "وجود" وجود مفهومی واقعی و انسان مفهومی ساخته ذهن اشخاص است ب: ماهیت ها امری ذهنی هستند که ما انها را به موجودات گوناگون نسبت می دهیم ج: در خارج از ذهن ما، آن چه واقعا هست، یک حقیقت است و ان ، وجود است* د: با توجه به واقعی بودن وجود ، هیچ جایی برای تکثر و کثرت در عالم نیست. ملاصدرا ماهیت را انتزاع ذهن می دانست نه ساخته ذهن اشخاص (حذف الف) در نگاه ملاصدرا ذهن، ماهیت را از موجودات گوناگون انتزاع می کند (حذف ب) ملاصدرا علاوه بر اصالت وجود و وحدت وجود معتقد بود کثرت هم در عالم وجود دارد و به مراتب وجود بر می گردد</p>

با ارزی شادکامی برای شما خوبان